

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus

3-6 éves korú gyermeket nevelő szülők egészségműveltsége

(Tartalmi kivonat)

Témavezető:

Petőné dr. Csimá Melinda

Egyetemi docens

Készítette:

Keresztes Viktória II. éves neveléstudomány mesterszakos hallgató
(levelező tagozat)

2023. 04. 28.

Az egészség, s az ahhoz szorosan kapcsolódó kérdéskörök hosszú idő óta a figyelem középpontjában vannak, nem veszítve aktualitásukból. Az egészségi állapotunk nagy részben tőlünk függ, ezért kiemelt jelentőségű, hogy megfelelő információk birtokában egészségtámogató szokásokkal rendelkezünk. Különösen fontos ez a kisgyermeket nevelő szülők vonatkozásában, akik alapvetően járulnak hozzá a felnővekvő generáció egészségtámogató szokásainak megalapozásához, befolyásolva az egészséggel kapcsolatos döntéseiket.

Célkitűzés: Célom a 3-6 éves kisgyermeket nevelő szülők egészségműveltségének feltárása volt, valamint a szülői egészségműveltséget befolyásoló tényezők azonosítása, a differenciáló tényezők megismerése.

Módszerek: Dolgozatomban primer, keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatot végeztem óvodáskorú gyermeket nevelő szülők körében ($n=161$), az adatokat kérdőíves vizsgálat keretében gyűjtöttem egyszerű, nem véletlenszerű mintavétel alkalmazásával. A szociodemográfiai háttérjellemzők megismerésére irányuló kérdések mellett az egészségműveltség mérésére a Health Literacy EU Q16 kérdőívet, a szülői egészségműveltség megismerésére a Gács és Csizmady (2013) által fejlesztett szülői egészségműveltség-kérdőív egyes elemeit is beépítettük a kutatási eszközünkbe. Az adatelemzés során a leíró statisztika mellett a változók közötti összefüggések vizsgálatára matematikai statisztikai próbákat (Spearman-féle rangkorreláció, Mann-Whitney és Kruskal-Wallis teszt) alkalmaztunk.

Eredmények: A szülői egészségműveltség szintje magasabbnak bizonyult, mint azt a korábbi hazai egészségműveltség-vizsgálatok alapján vártuk, melynek oka feltehetően a magas iskolai végzettséggel rendelkező szülők felülreprezentáltsága. Az összesített egészségműveltség-index és a szakemberrel történő kommunikáció közötti kapcsolat elemzése igazolta, hogy minél magasabb szintű az egészségműveltség, annál kevésbé jelent problémát a szakemberrel történő kommunikáció értelmezése ($p<0,05$). A szubjektív egészségműveltség nem mutatott szoros kapcsolatot az ismeretek szintjével ($p>0,05$), ami jelzi, hogy attól, hogy a szülő úgy véli, kellőképpen tájékozott az egészséggel, egészségügyi ellátórendszerrel kapcsolatos kérdésekben, nem biztos, hogy megfelelő ismeretekkel rendelkezik a gyermekbetegségek kapcsán.

Következtetések: A szülői egészségműveltség mérésére jelenleg nem áll rendelkezésre hazai mintán validált mérőeszköz. Vizsgálatom eredményei felhívják a figyelmet arra, hogy néhány kérdéskör vonatkozásában az alkalmazott mérőeszköz nem minden esetben tudott érvényes válaszokkal szolgálni. Egy megbízható szülői egészségműveltséget mérő kérdőív az

óvodapedagógusok munkáját támogatná, mivel rálátást adna arra, hogy mely területeken kellene segíteni, támogatni még jobban a szülőket.